

Informācija par pārvadāto pasažieru skaita izmaiņām iekšzemes sabiedriskajā transportā 2022. gada deviņos mēnešos¹

2022. gada pirmajos deviņos mēnešos Latvijā sabiedriskajā transportā (gan reģionālajos pārvadājumos ar autobusiem un vilcieniem, gan pilsētas nozīmes maršrutos) kopā tika veikti 117,7 miljoni pasažieru braucieni. Salīdzinot pārvadāto pasažieru skaitu šī gada pirmajos deviņos mēnešos ar analoģu periodu 2021. un 2020. gadā, šogad kopējais pārvadāto pasažieru skaits ir palielinājies par attiecīgi 23,71% un 0,75%. Attiecībā pret periodu pirms Covid-19 pandēmijas, šī gada pirmajos deviņos mēnešos pārvadāto pasažieru skaits ir par 34% mazāks, nekā tas bija 2019. gada attiecīgajā periodā.

Lielākā daļa jeb **76,55%** no kopējā pārvadāto pasažieru skaita tika pārvadāti valstspilsētu pašvaldību maršrutos (Rīgā, Daugavpilī, Jēkabpilī, Jelgavā, Jūrmalā, Liepājā, Rēzeknē, Valmierā un Ventspilī), **13,50%** – reģionālās nozīmes maršrutos ar autobusiem un **9,95%** – reģionālās nozīmes dzelzceļa pārvadājumos (skat. Tabulu Nr.1).

Tabula Nr.1

Pārvadāto pasažieru skaits 2022. gada 9 mēnešos

Maršruti	Pārvadāto pasažieru skaits	Pārvadāto pasažieru iedalījums pa pārvadājumu veidiem, %	Salīdzinot ar 2019.gada 9 mēnešiem	Salīdzinot ar 2020.gada 9 mēnešiem	Salīdzinot ar 2021.gada 9 mēnešiem
Pilsētas nozīmes maršruti	90 140 313	76.55%	-36.68%	-1.01%	21.31%
Reģionālās nozīmes maršruti (autobusi)	15 892 644	13.50%	-27.79%	1.85%	26.14%
Reģionālās nozīmes maršruti (vilcieni)	11 714 757	9.95%	-16.77%	14.81%	41.54%
Kopā	117 747 714	100%	-34.01%	0.75%	23.71%

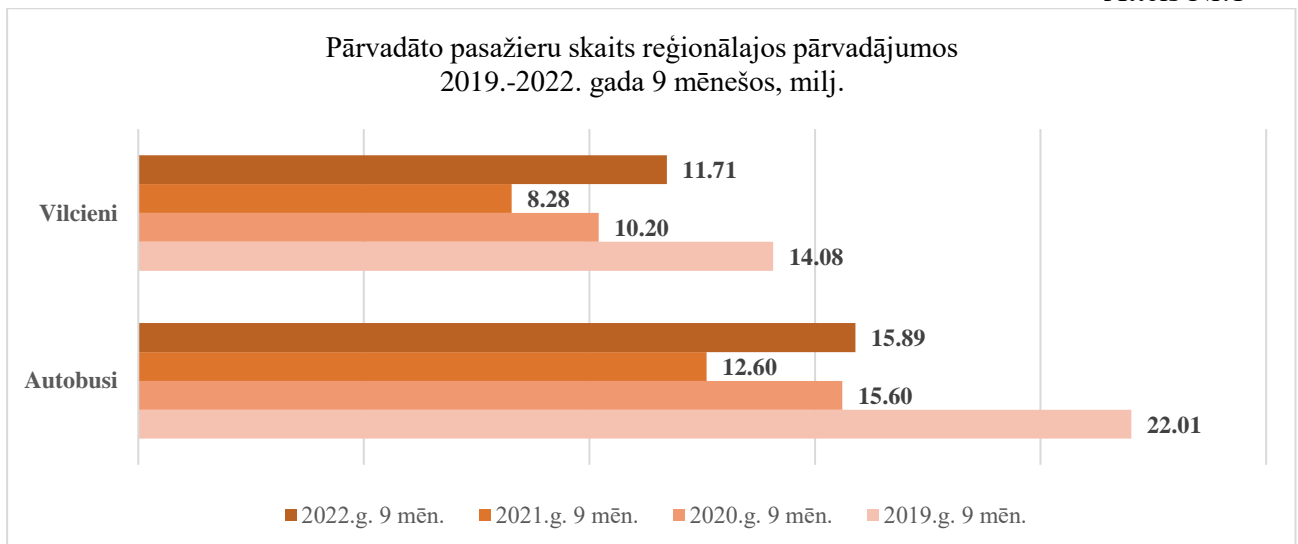
Reģionālās nozīmes pārvadājumi ar autobusiem un vilcieniem

Autotransporta direkcija informē, ka 2022. gada pirmajos deviņos mēnešos reģionālo maršrutu autobusos un vilcienos kopā tika pārvadāti 27,61 miljoni pasažieru, no kuriem 15,89 miljoni tika pārvadāti reģionālajos pārvadājumos ar autobusiem, bet 11,71 miljons – ar vilcieniem (skat. attēlu Nr.1).

Apskatot pārvadāto pasažieru skaita rādītājus 2022.gadā, ir secināms, ka pārvadāto pasažieru skaits gan autobusos, gan vilcienos šī gada deviņos mēnešos ir pārsniedzis pēdējo divu gadu rādītājus. Salīdzinot ar 2021. gada un 2020. gada pirmo deviņu mēnešu periodu, reģionālās nozīmes autobusu maršrutos pārvadāto pasažieru skaits šogad ir pieaudzis par attiecīgi 26% un 2%, bet reģionālās nozīmes dzelzceļa pārvadājumos – par 42% un 15%.

Lai gan šī gada deviņos mēnešos ir vērojams pārvadāto pasažieru skaita pieaugums, apkopotie statistikas dati liecina, ka pārvadāto pasažieru skaits vēl aizvien atpaliek no pirms pandēmijas laika, piemēram, šī gada deviņos mēnešos dzelzceļa maršrutos pārvadāto pasažieru skaits sastāda 83% no 2019. gada deviņu mēnešu apjoma, bet autobusos – 72% no 2019. gada deviņos mēnešos pārvadātā pasažieru skaita apjoma.

¹ Informācija par pārvadātajiem pasažieriem apkopota 22.11.2022.



Izvērtējot pasažieru pārvadājumu izmaiņas 2022. gada pirmajos deviņos mēnešos, ir secināms, ka straujāks pārvadāto pasažieru skaita pieaugums ir bijis reģionālajos pārvadājumos pa dzelzceļu. Salīdzinājumā ar 2021. gadu, pieaudzis arī vilcienos pārvadāto pasažieru skaita proporcija attiecībā pret citiem pārvadājuma veidiem - 2021. gada deviņos mēnešos reģionālās nozīmes dzelzceļa pārvadājumos tika pārvadāti 8,69% no kopējā pārvadātā pasažieru skaita, savukārt 2022. gada 9 mēnešu periodā - 9,95% no visiem valstī pārvadātajiem pasažieriem tika pārvadāti reģionālās nozīmes dzelzceļa maršrutos.

Stiprinot dzelzceļa satiksmes nozīmīgumu, kopš 2020. gada nogales vilcienu satiksmē tiek palielināts reisu skaits un atklāti jauni, regulāri vilcienu maršrutu reisi (uz Madonu, Gulbeni, Krāslavu, Rēzekni u.c.), kas ir veicinājis pasažieru apjoma pieaugumu. Vienlaikus tiek samazināts reisu skaits reģionālo maršrutu autobusiem Pierīgā tajās vietās, kur ir iespēja izmantot vilcienu pārvadājumus (Olaine, Jelgava, Salaspils, Jūrmala, Ogre, Sigulda), tādējādi cilvēki ir sākuši vairāk izmantot vilciena satiksmi.

Lielākais pārvadāto pasažieru īpatsvars reģionālo maršrutu autobusos un vilcienos 2022. gada pirmajos deviņos mēnešos (75% autobusos un 84% vilcienos) ir bijuši par maksu pārvadātie pasažieri jeb pasažieri, kuri iegādājušies vienreizējās braukšanas maksas biļetes vai abonementa biļetes. 14% autobusos un 6% vilcienos veidoja pasažieru kategorija ar valsts noteiktajiem braukšanas maksas atvieglojumiem 100% apmērā. Un pārējie pasažieri, kuri saņem noteiktus braukšanas maksas atvieglojumus (tajā skaitā daudzbērnu ģimenes, Ukrainas civiliedzīvotāji, bezmaksas maršrutos pārvadātie pasažieri) autobusos veidoja 11%, bet vilcienos – 10% no pārvadātajiem pasažieriem.

2022. gada pirmajos deviņos mēnešos ir palielinājies to pasažieru īpatsvars, kuri saņem noteiktus braukšanas maksas atvieglojumus. Tas skaidrojams ar to, ka visā 2022. gada deviņu mēnešu periodā tiek izpildīti bezmaksas maršruti un no 2022. gada 12. marta ar braukšanas maksas atvieglojumiem reģionālajos autobusu un vilcienu maršrutos tiek pārvadāti Ukrainas civiliedzīvotāji, kuriem saskaņā ar valdības lēmumu no šā gada 12. marta, bēgot no kara un atrodoties Latvijā, reģionālajā sabiedriskajā transportā ir tiesības braukt bez maksas.

2022. gada pirmajos deviņos mēnešos reģionālajos pārvadājumos (autobusus un vilcienos) kopā tika pārvadāti 2,94 milj. pasažieru, kuri saņem valsts noteiktos braukšanas maksas atvieglojumus 100% apmērā. Salīdzinot šīs kategorijas pārvadāto pasažieru skaitu 2022. gadā ar attiecīgu periodu 2019. un 2020. gadā, šogad to skaits ir samazinājies par attiecīgi 31% un 4%. Salīdzinot ar pērnā gadu, šogad pārvadāto pasažieru skaits, kuri saņem braukšanas maksas atvieglojumus 100% apmērā, ir palielinājies par 15% (skat. tabulu Nr.2).

**Pasažieru ar 100% braukšanas maksas atvieglojumiem braucieni skaita izmaiņas
reģionālās nozīmes pārvadājumos 2019.-2022.gada 9 mēnešos**

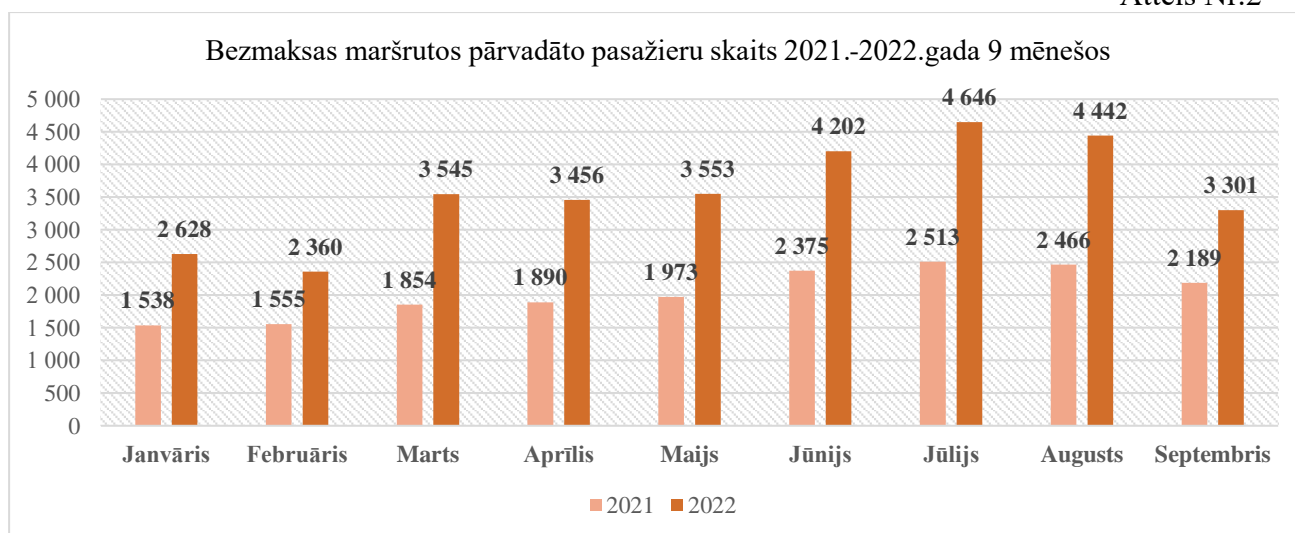
	2019.g. 9 mēn.	2020. 9 mēn.	2021.g. 9 mēn.	2022.g. 9 mēn.	2022./ 2019., %	2022./ 2020., %	2022./ 2021., %
Pirmsskolas vecuma bērni	731 328	428 914	375 218	495 294	-32%	15%	32%
Bērni bāreņi	283 521	194 765	143 919	205 963	-27%	6%	43%
Politiski represētās personas/ Nacionālās pretošanās kustības dalībnieki	271 176	185 083	143 574	162 502	-40%	-12%	13%
I un II grupas invalīdi, bērni invalīdi un pavadošās personas	2 955 547	2 262 153	1 890 026	2 080 109	-30%	-8%	10%
KOPĀ ar 100% BMA	4 241 572	3 070 915	2 552 737	2 943 868	-31%	-4%	15%

Pārvadāto pasažieru skaits bezmaksas maršrutos

Lai paaugstinātu sabiedriskā transporta pieejamību un veicinātu iedzīvotāju pārvietošanos ar reģionālo maršrutu autobusiem, no 2021. gada 1. oktobra vairākos Latvijas pagastos tika ieviests bezmaksas sabiedriskais transports. Kopumā 15 maršrutu visos vai atsevišķos reisos sabiedriskā transporta pakalpojumi bez maksas pieejami Alūksnes, Rūjienas, Smiltenes, Strenču, Valkas, Ciblas, Ludzas, Dagdas, Balvu, Rugāju, Viļakas, Jēkabpils, Jaunjelgavas, Ērgļu un Saldus novadā. Papildus iepriekš minētajam no 2022. gada 1. maija bezmaksas sabiedriskais transports tika ieviests arī Blontu pagastā, bez maksas nodrošinot pasažieru pārvadājumus maršruta Nr.6572 Ludza–Blonti–Degļeva visos reisos.

2022. gada pirmajos deviņos mēnešos bezmaksas maršrutos kopā pārvadāti 32,13 tūkst. pasažieru. Kopš bezmaksas maršrutu (reisu) ieviešanas pieprasījums šajos maršrutos ir būtiski palielinājies. Salīdzinot pārvadāto pasažieru skaitu 2021. gada deviņos mēnešos, kad tie vēl nebija noteikti kā bezmaksas, ar 2022. gada pirmo deviņu mēnešu rādītājiem, ir secināms, ka pārvadāto pasažieru skaits šajos maršrutos kopš bezmaksas reisu ieviešanas ir palielinājies par 13,78 tūkst. pasažieru jeb par 75% (skat. attēlu Nr.2).

Attēls Nr.2



Pilsētas nozīmes pārvadājumi

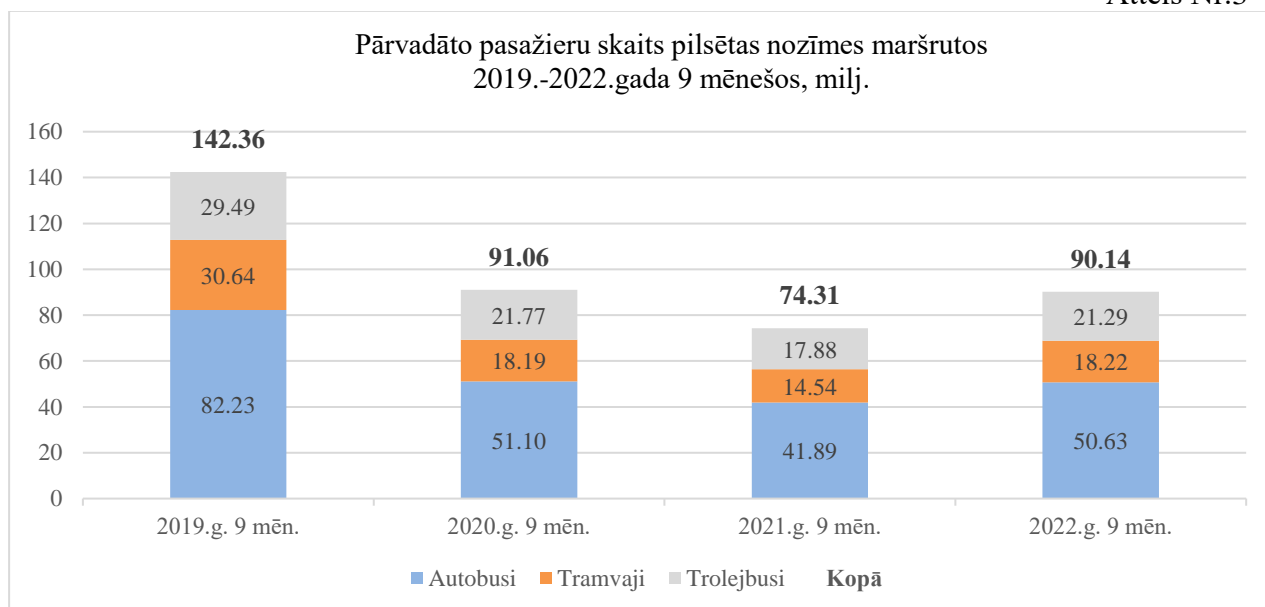
2022. gada pirmajos deviņos mēnešos pilsētas nozīmes maršrutos tika pārvadāti 90,14 miljoni pasažieru, kas veido 76,55% no visiem pasažieru braucieniem sabiedriskajā transportā Latvijā šajā periodā.

Pilsētas nozīmes maršrutos pārvadāto pasažieru skaits šī gada pirmajos deviņos mēnešos par 15,83 miljoniem jeb 21% pārsniedz pārvadāto pasažieru skaitu 2021.gada attiecīgajā periodā (74,31 milj.). Attiecībā pret 2019. gada deviņu mēnešu periodu, šogad ir vērojams 37% samazinājums, bet salīdzinājumā ar 2020. gadu – 1% samazinājums.

Pārvadāto pasažieru skaita tendence 2022. gada pirmajos piecos mēnešos pilsētu pārvadājumos ir bijusi augšupejoša, un līdzīgi kā reģionālajos pārvadājumos pasažieru skaits šogad no marta manāmi sāk palielināties. Vasaras periodā pārvadāto pasažieru skaits pilsētas nozīmes maršrutos nedaudz samazinājās, bet līdz ar septembra mēnesi tika novērots ievērojams pārvadāto pasažieru skaita pieaugums, sasniedzot līdz šim lielāko pārvadāto pasažieru skaitu mēnesī šajā gadā.

No visiem 2022. gada deviņos mēnešos pilsētas nozīmes maršrutos pārvadātajiem pasažieriem 50,63 milj. jeb 56% tika pārvadāti ar autobusiem, 21,29 milj. jeb 24% - ar trolejbusiem, bet 18,22 milj. jeb 20% - ar tramvajiem (skat. attēlu Nr.3).

Attēls Nr.3

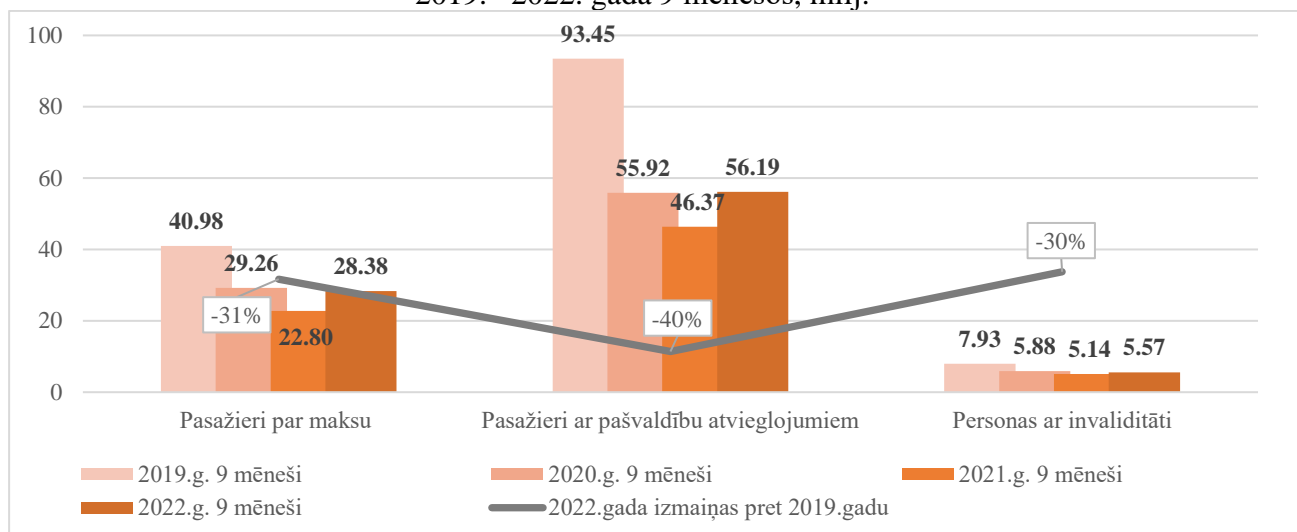


Analizējot Autotransporta direkcijas rīcībā esošo informāciju par pasažieru skaitu 2022. gada pirmajos deviņos mēnešos, tika konstatēts, ka vislielākās pārvadāto pasažieru izmaiņas salīdzinājumā ar 2019. gadu pilsētas nozīmes maršrutos ir pasažieru grupai, kas izmantoja pašvaldību noteiktos braukšanas maksas atvieglojumus. Minētajā kategorijā pārvadāto pasažieru skaits 2022. gada deviņos mēnešos, salīdzinot ar analogu periodu 2019. gadā, ir samazinājies par 40% (skat. attēlu Nr. 4).

Savukārt salīdzinājumā ar pērnā gadu pasažieru pieaugums ir vērojams visās pārvadāto pasažieru kategorijās – gan kategorijai, kas izmanto sabiedrisko transportu bez atlaidēm, gan pasažieriem ar pašvaldību noteiktajiem braukšanas maksas atvieglojumiem, gan pasažieriem ar invaliditāti.¹

¹ Personas ar I vai II grupas invaliditāti, personas līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti un persona, kura pavada personu ar I grupas invaliditāti vai personu līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti

Pārvadāto pasažieru skaita izmaiņas pilsētas nozīmes maršrutos
2019. –2022. gada 9 mēnešos, milj.



Latvijas galvaspilsētā Rīgā 2022. gada pirmajos deviņos mēnešos tika pārvadāti 75% jeb 67,55 milj. no visiem valstspilsētas nozīmes maršrutos pārvadātajiem pasažieriem, 8% jeb 7,31 milj. tika pārvadāti Liepājā un Daugavpilī - 8% jeb 6,84 milj.